

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

**DESPRE SISTAREA PROCESULUI PENTRU CONTROLUL
CONSTITUȚIONALITĂȚII**

**pct.3 din Anexa nr.5 la Hotărârea Guvernului nr.667 din 8 iulie 2005 cu
privire la măsurile de realizare a Legii nr.283-XV din 4 iulie 2003
privind activitatea particulară de detectiv și de pază**

(Sesizarea nr. 20a/2011)

CHIȘINĂU
8 decembrie 2011

Decizie despre sistarea procesului pentru controlul constituționalității
pct.3 din Anexa nr.5 la Hotărârea Guvernului nr.667 din 8 iulie 2005 cu
privire la măsurile de realizare a Legii nr.283-XV din 4 iulie 2003 privind
activitatea particulară de detectiv și de pază

În numele Republicii Moldova,
Curtea Constituțională, statuând în componența:
DI Alexandru TĂNASE , *Președinte*,
DL Petru RAILEAN, *judcător-raportor*,
DI Dumitru PULBERE
Dna Elena SAFALERU,
Dna Valeria ȘTERBEȚ, *judcători*,
cu participarea dnei Dina Musteață, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 11 iulie 2011, înregistrată la aceeași
dată, completată la 15 august 2011,
Examinând sesizarea menționată la 29 noiembrie 2011 în ședință plenară
publică,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 8 decembrie 2011 în ședință plenară închisă,

Pronunță următoarea decizie, adoptată la această dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea depusă la Curtea Constituțională la 11 iulie 2011, în temeiul articolelor 25 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale de deputatul în Parlament dl Serghei Sîrbu privind controlul constituționalității pct.3 din Anexa nr. 5 la Hotărârea Guvernului nr.667 din 8 iulie 2005 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr.283-XV din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază, potrivit căruia „[...] *Paza transporturilor valorilor importante ce constau din sume de bani și exercitarea pazei pentru încasare se permite numai subunităților interioare de pază proprie ale băncilor și efectivelor de poliție. [...]*”.

2. Autorul sesizării a pretins, în special, că prin norma contestată Guvernul a încălcat prevederile articolelor 1 alin.(3), 6 și 102 din Constituție.

3. La 15 august 2011 sesizarea a fost completată cu argumente adiționale.

Decizie despre sistarea procesului pentru controlul constituționalității pct.3 din Anexa nr.5 la Hotărârea Guvernului nr.667 din 8 iulie 2005 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr.283-XV din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază.

4. Prin decizia Curții Constituționale din 25 august 2011 sesizarea a fost declarată admisibilă, fără a prejudicia fondul cauzei.

5. În procesul examinării sesizării, Curtea Constituțională a solicitat opiniile Președintelui, Parlamentului, Guvernului, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Justiției, Băncii Naționale.

6. În ședința plenară publică a Curții autorul sesizării n-a fost prezent, solicitând prin demers examinarea cauzei în lipsa sa. Parlamentul a fost reprezentat de Sergiu Chirică, consultant principal în cadrul Direcției juridice a Secretariatului Parlamentului. Guvernul a fost reprezentat de Vladimir Grosu, viceministru al justiției.

LEGISLAȚIA PERTINENTĂ

7. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

[...] (3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 6 Separația și colaborarea puterilor

În Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sînt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției.

Articolul 7 Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 9 Principiile fundamentale privind proprietatea

[...] (3) Piața, libera inițiativă economică, concurența loială sînt factorii de bază ai economiei.

Decizie despre sistarea procesului pentru controlul constituționalității pct.3 din Anexa nr.5 la Hotărârea Guvernului nr.667 din 8 iulie 2005 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr.283-XV din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază

Articolul 15 Universalitatea

Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.

Articolul 16 Egalitatea

(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 102 Actele Guvernului

[...] (2) Hotărârile se adoptă pentru organizarea executării legilor. [...]

Articolul 126 Economia

(1) Economia Republicii Moldova este economie de piață, de orientare socială, bazată pe proprietatea privată și pe proprietatea publică, antrenate în concurență liberă.

(2) Statul trebuie să asigure:

a) reglementarea activității economice și administrarea proprietății publice ce-i aparține, în condițiile legii;

b) libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție;

c) protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară;

[...]

8. Prevederile relevante ale Legii nr.283-XV din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază (M.O. nr.200-203/769, 2003) sunt următoarele:

Decizie despre sistarea procesului pentru controlul constituționalității pct.3 din Anexa nr.5 la Hotărârea Guvernului nr.667 din 8 iulie 2005 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr.283-XV din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază.

Articolul 3 Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, se definesc următoarele noțiuni principale:

activitate particulară de pază - gen de activitate licențiat de acordare a serviciilor de pază întru apărarea vieții, sănătății și bunurilor de către persoane specializate în domeniu, în bază de contract, conform condițiilor de licențiere;

subdiviziune specializată de pază - subunitate interioară de pază care nu dispune de statut de persoană juridică, înființată de o persoană juridică sau de un întreprinzător individual pentru asigurarea securității vieții și sănătății lucrătorilor și bunurilor sale; [...]

Articolul 5

Licențierea și restricția activității particulare de detectiv și de pază

(1) Activitatea particulară de detectiv și de pază se desfășoară în bază de licență, eliberată, în coordonare cu Ministerul Afacerilor Interne, în modul stabilit de legislație, luându-se în considerare particularitățile stipulate în prezenta lege. Persoanelor fizice și juridice care nu dispun de licență pentru activitatea de detectiv și de pază li se interzice prestarea serviciilor prevăzute la art.(6). [...]

Articolul 6

Genurile de activități particulare de detectiv și de pază

[...] (2) În activitatea particulară de pază este permisă prestarea următoarelor servicii:

- a) ocrotirea vieții și sănătății, paza bunurilor, executarea gărzii de corp;
- b) paza fizică și tehnică a localurilor și a teritoriilor;
- d) paza și însoțirea încărcăturilor importante, a bunurilor personale; [...]

Articolul 7

Drepturile persoanelor care practică activitate particulară de detectiv și de pază

(1) Persoanele care practică activitate particulară de detectiv și de pază au dreptul:

a) să presteze în bază de contract servicii de investigare și de pază în conformitate cu legislația; [...]

Decizie despre sistarea procesului pentru controlul constituționalității pct.3 din Anexa nr.5 la Hotărârea Guvernului nr.667 din 8 iulie 2005 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr.283-XV din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază

Articolul 8

Obligațiile persoanelor care practică activitate particulară de detectiv și de pază

[...] (2) Obligațiile personalului de pază, ale conducătorilor de organizații, condițiile de pază a transportului unor valori importante se stabilesc prin hotărâre de Guvern.

Articolul 11

Competența Ministerului Afacerilor Interne

De competența Ministerului Afacerilor Interne în domeniul controlului asupra activității particulare de detectiv și de pază ține:

[...] b) aprobarea regulamentelor activității particulare de pază;

g) elaborarea regulamentului-tip al activității particulare de detectiv și de pază care se aprobă prin lege; [...]

Articolul 22

Organizațiile particulare de pază

(1) Organizația particulară de pază este organizație comercială care prestează servicii de ocrotire a vieții, sănătății și bunurilor persoanelor fizice, precum și a bunurilor persoanelor juridice, împotriva unor acțiuni ilicite.

(2) Organizația particulară de pază nu are dreptul de a practica o altă activitate de întreprinzător. [...]

Articolul 23

Organizarea și efectuarea pazei particulare

[...] (10) Activitatea particulară de pază nu poate fi practică la obiectivele de importanță majoră, la obiectivele de asigurare vitală a localităților, la întreprinderile cu capital preponderent de stat și la alte obiective supuse pazei de stat, a căror listă este stabilită prin lege.

9. Prevederile relevante ale Legii nr.280 din 14.12.2007 pentru modificarea și completarea unor acte legislative sunt următoarele:

Art.LIV. Legea nr.283-XV din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.200-203, art.769) se modifică și se completează după cum urmează:

Decizie despre sistarea procesului pentru controlul constituționalității pct.3 din Anexa nr.5 la Hotărârea Guvernului nr.667 din 8 iulie 2005 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr.283-XV din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază.

la art.23 alineatul (10), cuvintele “la instituțiile bancare” se exclud, iar cuvintele “stabilite de Guvern” se înlocuiesc cu cuvintele “a căror listă este stabilită prin lege”.

Art. LXXIII. – (1) Guvernul:

- a) în termen de 6 luni: - va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
- va asigura aducerea actelor normative departamentale în concordanță cu prezenta lege;

10. Prevederile relevante din anexa nr.5 la Hotărârea Guvernului nr.667 din 08.07.2005 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr.283-XV din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază .

Condițiile de pază a transporturilor unor bunuri și valori importante

1. Organizațiile care practică activitate particulară de pază pot efectua paza transporturilor bunurilor și valorilor importante, constând din titluri de credite, cecuri sau alte înscrisuri de valoare, metale și pietre prețioase, valori științifice, tehnice, de cultură și artă. [...]

3. *Paza transporturilor valorilor importante ce constau din sume de bani și exercitarea pazei pentru încasare se permite numai subunităților interioare de pază proprie ale băncilor și efectivelor de poliție. [...]*

11. Prevederile relevante ale Legii nr.845-XII din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi.

Articolul 10

Reglementarea activității de antreprenoriat

1. Întreprinderea este în drept să practice orice genuri de activitate, cu excepția celor interzise de lege.

2. Întreprinderea are dreptul să practice anumite genuri de activitate, determinate de legislație, numai după ce a obținut licența pentru genul respectiv de activitate. Licențele se eliberează de Camera de Licențiere și de autoritățile administrației publice investite cu acest drept.

Lista genurilor de activitate menționate și modul de eliberare a licențelor se stabilesc de legislație. Licența va fi eliberată în termen de 15 zile de la data depunerii cererii de către întreprindere.

În cazul refuzului de a elibera licență trebuie să se dea un răspuns argumentat. Refuzul de a elibera licență nu poate fi motivat prin inutilitatea practicării genului respectiv de activitate. [...]

Decizie despre sistarea procesului pentru controlul constituționalității pct.3 din Anexa nr.5 la Hotărârea Guvernului nr.667 din 8 iulie 2005 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr.283-XV din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază

12. Prevederile relevante ale Legii nr. 235-XVI din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător

Articolul 5 Previzibilitatea reglementării activității de întreprinzător

(1) Reglementarea activității de întreprinzător se efectuează prin legi, hotărâri/ordonanțe ale Guvernului și acte normative ale autorităților administrației publice (în continuare – *acte normative*).

(2) Legile stabilesc, pentru fiecare caz aparte, limitele de reglementare pentru Guvern și/sau pentru autoritățile administrației publice. Actele normative ale acestor autorități nu pot fi invocate în cazul în care nu corespund prevederilor prezentei legi. [...]

13. Prevederile relevante ale Legii nr.64-XII din 31 mai 1990 cu privire la Guvern.

Articolul 1

Rolul Guvernului

Guvernul asigură realizarea politicii interne și externe a statului, exercită conducerea generală a administrației publice și este responsabil în fața Parlamentului.

Articolul 2

Principiile de bază ale activității Guvernului

În activitatea sa Guvernul:

1) se călăuzește de Constituție (Legea Fundamentală a Republicii), de celelalte legi ale Republicii Moldova, de decretele Președintelui Republicii Moldova și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

2) pornește de la principiile democrației, legalității și utilității sociale; [...]

14. Prevederile relevante ale Legii nr.317-XV din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale.

Decizie despre sistarea procesului pentru controlul constituționalității pct.3 din Anexa nr.5 la Hotărârea Guvernului nr.667 din 8 iulie 2005 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr.283-XV din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază.

Articolul 11 Actele normative ale Guvernului

(1) Pentru exercitarea atribuțiilor constituționale și a celor ce decurg din Legea cu privire la Guvern, pentru organizarea executării legilor, Guvernul adoptă hotărâri și ordonanțe. [...]

ÎN DREPT

15. La 4 iulie 2003 Parlamentul a adoptat Legea nr.283 privind activitatea particulară de detectiv și de pază. Articolul 8 alin.(2) din Legea menționată prevede că obligațiile personalului de pază, ale conducătorilor de organizații, condițiile de pază a transportului unor valori importante se stabilesc prin hotărâre de Guvern.

16. În executarea art.8 alin.(2) din Legea nr.283 privind activitatea particulară de detectiv și de pază, prin Anexa nr.5 la Hotărârea Guvernului nr.667 din 8 iulie 2005 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr.283-XV din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază, Guvernul a aprobat condițiile de pază a transporturilor unor bunuri și valori importante.

17. Pct.3 din Anexa nr.5 la Hotărârea Guvernului nr.667 din 8 iulie 2005 prevede că paza transporturilor valorilor importante ce constau din sume de bani și exercitarea pazei pentru încasare se permite numai subunităților interioare de pază proprie ale băncilor și efectivelor de poliție.

18. Autorul sesizării pretinde că norma supusă controlului constituționalității încalcă articolul 102 alin.(2) din Constituție, care prevede următoarele:

Hotărârile se adoptă pentru organizarea executării legilor.

19. În același timp, potrivit autorului sesizării, norma contestată încalcă articolul 1 alin.(3) din Constituție, care prevede următoarele:

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Decizie despre sistarea procesului pentru controlul constituționalității pct.3 din Anexa nr.5 la Hotărârea Guvernului nr.667 din 8 iulie 2005 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr.283-XV din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază

20. În acest sens, autorul sesizării consideră că norma contestată încalcă principiul colaborării și separației puterilor în stat prevăzut de art. 6 din Constituție:

În Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sînt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției.

A. Argumentele autorului sesizării

21. Autorul sesizării consideră că prin prevederile pct.3 din Anexa nr.5 la Hotărârea nr.667 Guvernul a instituit monopolul poliției asupra activităților de pază a transporturilor valorilor importante și a încasărilor, prin care fapt a depășit limitele stabilite de lege, pentru executarea căreia a fost adoptată Hotărârea nr.667.

22. În opinia autorului sesizării, norma legală abilitază Guvernul cu dreptul de a stabili condițiile în care trebuie efectuată paza transportului unor valori importante. Stabilind subiecții, care pot desfășura activitățile menționate în ordinea prevăzută de pct.3 din Anexa nr.5 la Hotărârea nr.667, Guvernul a încălcat prevederile art.10 din Legea nr.845-XII din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenariat și întreprinderi, care stipulează că agenții economici, indiferent de forma de organizare, sînt în drept să practice orice gen de activitate, iar orice excepții de la această regulă pot fi stabilite doar prin lege, și nu prin hotărâri ale Guvernului.

23. Prin art.5 alin.(2) din Legea nr.235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător se stipulează că legile stabilesc, pentru fiecare caz aparte, limitele de reglementare pentru Guvern și/sau pentru autoritățile administrației publice. Actele normative ale acestor autorități nu pot fi invocate în cazul în care nu corespund Legii nr.235-XVI.

24. Competența de a adopta acte prin care să stabilesc limitele drepturilor și obligațiilor persoanelor de drept privat și a celor de drept public revine Parlamentului. Ca titular al puterii executive, Guvernul are sarcina de a adopta hotărâri exclusiv pentru organizarea executării legilor, autorul sesizării subliniind că hotărârile Guvernului nu conțin norme juridice primare, fiind subsecvente legilor.

Decizie despre sistarea procesului pentru controlul constituționalității pct.3 din Anexa nr.5 la Hotărârea Guvernului nr.667 din 8 iulie 2005 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr.283-XV din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază.

B. Argumentele autorităților

25. În ședința publică a Curții, reprezentanții Parlamentului și Guvernului au pledat pentru sistarea procesului privind controlul constituționalității pct.3 din Anexa nr.5 la Hotărârea Guvernului nr.667 din 8 iulie 2005 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr.283-XV din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază pentru motivul că prin Hotărârea nr. 2 din 24 ianuarie 2006 pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr. 283-XV din 4 iulie 2003 „Privind activitatea particulară de detectiv și de pază” și din hotărârile Guvernului nr. 1510 din 12 decembrie 2003 și nr. 667 din 8 iulie 2005, adoptate pentru executarea acesteia, Curtea s-a pronunțat asupra unor probleme similare, inclusiv privind condițiile de prestare a serviciilor particulare de pază.

C. Aprecierea Curții

26. Curtea reține că prerogativa care i-a fost acordată prin articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție presupune stabilirea corelației dintre prevederile legale și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia.

27. După cum s-a menționat anterior, prin art.8 alin.(2) din Legea nr.283-XV din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază legislativul a împuternicit Guvernul să stabilească obligațiile personalului de pază, ale conducătorilor de organizații, condițiile de pază a transportului unor valori importante.

28. În executarea Legii nr.283-XV din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază Guvernul a prevăzut în Anexa nr.5 la Hotărârea nr.667 din 8 iulie 2005 condițiile de pază a transporturilor unor bunuri și valori importante.

29. Curtea relevă că în sesizare autorul n-a adus probe pertinente privind limitarea prin pct.3 din Anexa nr.5 la Hotărârea Guvernului nr.667 din 8 iulie 2005 a drepturilor cetățenilor de a exercita activități de pază a transporturilor unor bunuri și valori importante și a încasărilor.

Decizie despre sistarea procesului pentru controlul constituționalității pct.3 din Anexa nr.5 la Hotărârea Guvernului nr.667 din 8 iulie 2005 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr.283-XV din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază

30. La 24 ianuarie 2006, prin Hotărârea nr.2, Curtea Constituțională a exercitat controlul constituționalității prevederilor art.5 alin.(2), art.22 alin.(2), art.23 alin. (10), art.24 alin.(1)-(3) din Legea nr. 283-XV din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază și a Anexei nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.667 din 8 iulie 2005, prin care s-a aprobat Regulamentul privind condițiile de pregătire, perfecționare și atestare a personalului organizațiilor de pază.

31. Curtea a subliniat în hotărârea sa: „Dispozițiile art.5 alin.(2), art.22 alin.(2), art.23 alin.(10), și anume sintagmele "la instituțiile bancare" și "la întreprinderile cu capital preponderent de stat și la alte obiective supuse pazei de stat, stabilite de Guvern" cuprinse în acest articol, contestate de autorul sesizărilor, art.24, art.27 alin.(2) lit.a) și lit.c) din Legea nr.283-XV nu suprimă și nu diminuează drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

Restrângerile determinate strict de Legea nr.283-XV se află în raport de proporționalitate cu situațiile care le-au determinat. În virtutea caracterului obiectiv și al scopului urmărit, ele nu ating și nu pot atinge existența dreptului la muncă, la libera alegere a muncii, precum și la protecția împotriva șomajului (art.43 alin.(1), art.54 alin.(2) și alin.(3), art.126 alin.(2) lit.b) din Constituție).”

32. Curtea reține relevanța Hotărârii nr.2 din 24 ianuarie 2006 pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr.283-XV, recunoscute constituționale, pentru prezenta cauză.

33. Argumentând în această hotărâre constituționalitatea prevederilor legale, care abilitază Guvernul cu dreptul de a stipula prin hotărâre obligațiile personalului de pază, ale conducătorilor de organizații, de a aproba Regulamentul privind condițiile de pregătire, perfecționare și atestare a personalului organizațiilor particulare de pază, Curtea s-a referit și la dispozițiile pct.(1)-(4) din Anexa nr.5 la Hotărârea Guvernului nr.667 din 8 iulie 2005.

34. În acest context Curtea reține că în Hotărârea nr. 2 din 24 ianuarie 2006 s-a pronunțat asupra problemelor abordate în sesizare, motiv pentru

Decizie despre sistarea procesului pentru controlul constituționalității pct.3 din Anexa nr.5 la Hotărârea Guvernului nr.667 din 8 iulie 2005 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr.283-XV din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază.

care, în conformitate cu art.60 lit.e) din Codul jurisdicției constituționale, dispune sistarea procesului.

35. În baza celor expuse, călăuzindu-se de prevederile art.26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art.42 alin.(1), art.60 lit.e), art.61 alin.(1) și art.64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se sistează procesul pentru controlul constituționalității pct.3 din Anexa nr.5 la Hotărârea Guvernului nr.667 din 8 iulie 2005 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr.283-XV din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază.*

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Alexandru TĂNASE

*Chișinău,
8 decembrie 2011, nr. 5
Dosarul nr.20a/2011*

Decizie despre sistarea procesului pentru controlul constituționalității
pct.3 din Anexa nr.5 la Hotărârea Guvernului nr.667 din 8 iulie 2005 cu
privire la măsurile de realizare a Legii nr.283-XV din 4 iulie 2003 privind
activitatea particulară de detectiv și de pază

**REPUBLICA MOLDOVA
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ**

JCC-04/20a

Chișinău, 8 decembrie 2011

**Parlamentul Republicii Moldova
Guvernul Republicii Moldova**

ADRESĂ

În ședința plenară publică din 29 noiembrie 2011 Curtea Constituțională a examinat sesizarea deputatului în Parlament Serghei Sîrbu privind controlul constituționalității pct.3 din Anexa nr.5 la Hotărârea Guvernului nr.667 din 8 iulie 2005 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr.283-XV din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază, care prevede că *„paza transporturilor valorilor importante ce constau din sume de bani și exercitarea pazei pentru încasare se permite numai subunităților interioare de pază proprie ale băncilor și efectivelor de poliție”*.

Prin Decizia nr.5 din 8 decembrie 2011, în temeiul art.60 lit.e) din Codul jurisdicției constituționale, Curtea a *sistat procesul asupra cauzei*.

În cadrul examinării sesizării Curtea Constituțională a depistat lacune în legislația privind activitatea particulară de detectiv și de pază.

Astfel, la 14 decembrie 2007 Parlamentul a adoptat Legea nr.280-XVI „Pentru modificarea și completarea unor acte legislative”. Potrivit art.LIV pct.6, din alin.(10) al art.23 din Legea nr.283-XV au fost excluse cuvintele „la instituțiile bancare”, iar cuvintele „stabilite de Guvern” au fost înlocuite cu cuvintele „a căror listă este stabilită prin lege”.

Decizie despre sistarea procesului pentru controlul constituționalității pct.3 din Anexa nr.5 la Hotărârea Guvernului nr.667 din 8 iulie 2005 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr.283-XV din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază.

Curtea a constatat că legiuitorul n-a specificat prin lege lista obiectivelor a căror pază nu poate fi efectuată de organizațiile particulare de pază.

Totodată, Curtea subliniază că este în vigoare Hotărârea Guvernului nr.1510 din 12 decembrie 2003 „Cu privire la aprobarea listei obiectivelor a căror pază nu poate fi efectuată de organizațiile particulare de pază”, care în lista aprobată include instituțiile bancare, deși alin.(10) art.23 din Legea nr.283-XV nu mai conține restricția referitoare la asigurarea pazei la instituțiile bancare de către structurile particulare.

Pe parcursul dezbaterilor în fața Curții s-a constatat că prevederea „și efectivelor de poliție” din pct.3 al Anexei nr.5 la Hotărârea Guvernului nr.667 din 8 iulie 2005 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr.283-XV din 4 iulie 2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază, potrivit căruia „paza transporturilor valorilor importante ce constau din sume de bani și exercitarea pazei pentru încasare se permite numai subunităților interioare de pază proprie ale băncilor și efectivelor de poliție”, este inaplicabilă, deoarece Ministerul Afacerilor Interne nu dispune de structuri specializate pentru a opera astfel de servicii.

Prin urmare este necesar ca Guvernul să modifice prevederile contestate din Hotărârea Guvernului nr. 667 și să reglementeze condițiile în care structurile particulare de pază vor oferi astfel de servicii.

Curtea atenționează Guvernul că la elaborarea noilor reglementări urmează să țină cont de prevederile art.9 alin.(3) din Constituție.

Curtea remarcă de asemenea că Guvernul n-a executat dispozițiile art.LXXIII pct.(1) din Legea nr.280-XVI, potrivit căruia urma să aducă actele sale normative în concordanță cu legea în termen de 6 luni.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art.28¹ din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art.79 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea atrage atenția Parlamentului și Guvernului Republicii Moldova asupra oportunității de a lichida lacunele semnalate.

Alexandru TĂNASE
Președinte

Adresa poștală:
str. A. Lăpușeanu, 28
MD 2004, Chișinău

Tel: (373 22) 25-37-08
(373 22) 25-37-20

Fax: (373 22) 25-37-46
E.mail: curtea@constcourt.md